

ORGANISATIONEN til OPLYSNING om ATOMKRAFT

Landssekretariatet - Worsaaesvej 5 - 1972 København V - (01) 37 71 81 - Giro 15 10

Den 5. november 1975

Kære Venner!

Nu begynder snebolden at rulle!

I overmorgen, frdag, skal folkettinget førstebehandle regeringens atomlovsforslag. Det er første led i den køreplan, der - efter regeringens hensigt - skal bringe atomkraften til Danmark.

Det skal vi naturligvis ikke sidde stille og se på. OOA's støttekomite har allerede i sidste uge sendt regering og folketing en erklæring, hvori vi skarpt tager afstand fra regeringens køreplan og forlanger atomkraft-hastværket standset til fordel for fastlæggelse af en egentlig energipolitik for Danmark. De fleste af jer har sikkert observeret, at erklæringen har fået god omtale, men i ved nok også, at Erling Jensen blankt har afvist erklæringen. "Ingen slinger i valsen", siger han.

Vi ved, at vore synspunkter deles af mange - i folketinget og udenfor - men vi ved også, at handelsministeren vil sætte hårdt mod hårdt for at få atomloven igennem og for at fastholde køreplanen.

Derfor indleder vi nu vor hidtil største kampagne for 1) at standse eller ændre atomloven, 2) at få lagt køreplanen lagt om, så vi kan få en energikommission og en egentlig energipolitik og 3) for at øge bevidstheden og forberede det "apparat", der skal bruges, når det helt store slag skal stå efter nytår. I disse dage udsender vi erklæringen (vedlagt) til mellem 5 og 10.000 personer, som må forventes at have interesse i og indflydelse på den energipolitiske køreplan. Denne aktion skal følges op af plakataktioner (mod atomloven), gågadeaktioner, brevskriveri til medlemmerne af energipolitisk udvalg og regeringen, skriveri til aviserne m.m.

Der er kort sagt fantastisk meget at lave i de næste fjorten dage - 3 uger, og der er brug for alt det initiativ og al den assistance, der kan opdrives. Vi beder indtrængende jer alle om at give en hånd med på den ene eller den anden måde. Der er masser af opgaver: kom ind på Worsaaesvej og vær med til at sende erklæringer ud eller sætte plakater op, lav gågade-aktioner (vi har løbesedler, erklæringer, plancher m. standere, nyt studiekredshæfte m.m.), skriv selv breve til medlemmerne af det energipolitiske udvalg og til regeringens energiudvalg (se navnene nederst på siden), skriv til aviserne, snak om køreplanen med arbejds-kammerater osv.

Det er uhyre vigtigt, at vi ikke taber denne aktion på gulvet (vi gør det, hvis vi ikke får assistance) - dette er en generalprøve, som bl.a. af andre vil blive brugt til at vurdere vores styrke. Måske standser vi ikke atomloven (dog, vi tror stadig på det), men det er ligeså vigtigt, at vi får vist vores styrke og at vi får mange flere gjort opmærksom på det bagvendte og udemokratiske løb, regeringen kører. Magter vi ikke dette bliver det ulige meget sværere efter nytår.

HELLERE AKTIV I DAG, END RADIOAKTIV I MORGEN!

Mange hilsener

Jørgen

SKRIV ET BREV TIL MEDLEMMERNE AF
FOLKETINGETS ENERGIPOLITISKE UDVALG:

Johan Philipsen (V)
P.Nyboe Andersen (V)
Ove Guldberg (V)
Karlskov Jensen (V)
Lennart Larson (V)

Adresse for dem alle:

Folketinget
Christiansborg Slotsplads
1218 København K.

Kjarulff-Schmidt (FRP)
J. Arentoft (FRP)
Nauerby (FRP)
Wamberg (FRP)

Jens Møller (KRF)

Dorte Bennedsen (S)
Ole Espersen (S)
Erik Holst (S)
Henning Jensen (S)
Jens Kampmann (S)
K.J. Mortensen (S)

Lone Dybkjær (R)
Edele Kruchow (R)

Morten Lange (SF)

Ib Nørlund (DKP)

Erik Ninn-Hansen (K)

SKRIV OGSÅ ET BREV TIL MEDLEMMERNE AF
REGERINGENS ENERGIUDVALG:

Handelsminister Erling Jensen,
Handelsministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K.

Undervisningsminister Ritt Bjerregaard
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Miljøminister Helge Nielsen
Slotsholmsgade 12
1216 København K.

Grønlandsminister Jørgen Peter Hansen
Hauergade 3
1128 København K.

ORGANISATIONEN til OPLYSNING om ATOMKRAFT

Landssekretariatet - Worsaaesvej 5 - 1972 København V - (01) 37 71 81 - Giro 15 10

NOVEMBER 1975

AFVIS REGERINGENS ENERGIKØREPLAN!

ORGANISATIONEN TIL OPLYSNING OM ATOMKRAFT(OOA) HAR DEN 30. OKTOBER 1975 AFLEVERET NEDENFOR OPTRYKTE ERKLÆRING TIL REGERINGEN OG FOLKETINGET. OOA OPFORDRER ENHVER, SOM SYMPATISERER MED ERKLÆRINGENS SYNSPUNKTER TIL AT UDFYLDE OG INDSENDE OMSTÅENDE KUPON TIL OOA PÅ ØVENSTÅENDE ADRESSE.

ERKLÆRING

TIL REGERINGEN OG FOLKETINGET!

Regeringen har d. 24. oktober 1975 i folketinget fremlagt forslag til "Lov om Atomanlæg" og det er regeringens hensigt at få dette lovforslag vedtaget endnu i år. Den egentlige principbeslutning om atomkraft i Danmark ønsker regeringen truffet i foråret 1976. Allerede i lang tid har der været et tæt samarbejde i gang mellem centraladministrationen og elværkerne, især ELSAM, om at forberede baggrundsmateriale for en eventuel folketingsbeslutning om at placere et atomkraftværk på Gyllingnæs.

Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA) ser ingen rimelig begrundelse for dette hastværk:

Efter de seneste prognoser fra handelsministeriet og elværkerne vil der selv med en årlig vækst i elforbruget på 6% ikke være behov for kapaciteten fra et eventuelt atomkraftværk før tidligst i 1986/87, forudsat at der etableres en el-forbindelse over Storebælt. Med elværkernes oplysning om 8 år til forberedelse af leveringsaftaler om og opførelse af et atomkraftværk, behøver den endelige beslutning om, hvorvidt der skal opføres atomkraftværker i Danmark ikke blive truffet før tidligst i 1978/79.

Regeringen har selv ladet forstå, at den, for at skabe en forsvarlig struktur for energiforskning og energiplanlægning, i januar 1976 vil fremsætte forslag om et energiråd. Et sådant råd må forventes bl.a. at foranledige et undersøgelsesarbejde, som kan vise, om Danmark kan undvære atomkraft eller ej.

Hvis folketinget alligevel i denne samling tager beslutning om atomkraft i Danmark, så sker det med unødvendig hast, på et ufuldstændigt grundlag og på et tidspunkt, hvor den ønskede folkelige debat om energiproblemerne langt fra er tilendebragt.

FOR AT FÅ TILVEJEBRAGT ET RIMELIGT BESLUTNINGSGRUNDLAG, STILLER OOA FØLGENDE KRAV:

1. Regeringen må, før der træffes afgørende beslutninger om atomkraft, udarbejde og overfor offentligheden fremlægge bl.a.:

- en redegørelse for fordele og ulemper for beskæftigelse, valutabalance og miljø ved udbygning med hhv. atomkraft, naturgas, vindkraft, solvarme m.v.;
- en redegørelse for de internationale bindinger med hensyn til forsyning, teknologisk know-how, international sikkerhedskontrol m.v. ved anvendelsen af forskellige energikilder;
- en redegørelse for atomlovgivningens konsekvenser for lokalbefolkningens ankenmuligheder og for den øvrige lovgivning;

Undertegnede tilslutter sig OOA's erklæring af 30. okt. 1975 til regeringen og folketinget:

STILLING STILLING
 NAVN NAVN
 ADR. ADR.
 POSTNR. BY POSTNR. BY
 DATO UNDERSKRIFT DATO UNDERSKRIFT

----- KLIP FRA HER -----

- en redegørelse for de arbejdsmiljømæssige og arbejdsretslige problemer i forbindelse med drift og reparation af atomkraftværker;
- en redegørelse for fordele og ulemper ved at nationalisere energiforsyningen i Danmark;
- en redegørelse for karakteren af de bevogtnings- og kontrolforanstaltninger, som må iværksættes i forbindelse med atomkraft, samt en vurdering af, hvilke ændringer disse foranstaltninger kan medføre for det danske samfund og for den enkeltes demokratiske rettigheder;
- en redegørelse for, om det er muligt i Danmark at behandle og opbevare det radioaktive affald fra atomkraftværker på en måde, som befolkningen vil finde acceptabel;
- en redegørelse for, på hvilket grundlag og i hvilket omfang det er realistisk at udvinde uran på Grønland, og i tilknytning hertil en belysning af problemerne omkring udvindingsrettighederne under en kommende grønlandsk hjemmestyreordning.

2. Regeringen må tage initiativ til offentlige høringer med sagkyndige, således at divergerende vurderinger af de forskellige aspekter af energiproblemerne bliver fremlagt og debatteret.

3. Der skal hurtigst muligt gives omfattende støtte til forskning i og udvikling af vedvarende energiformer som vindenergi, solenergi, biogas m.v. Nu anvendes kun et par procent af energiforskningsmidlerne til vedvarende energikilder.

SOM FORSLAG TIL LETTELSE AF ENERGISITUATIONEN PÅ KORT SIGT STILLER OOA FØLGENDE KRAV:

1. Der må skabes mulighed for samkøring mellem de to danske elforsyningsområder, ELSAM og Kraftimport, ved etablering af en el-forbindelse over Storebælt.
2. Der må anlægges et system af naturgasledninger, som gør det muligt for Danmark at anvende naturgas, og som sætter Danmark i forbindelse med naturgassystemerne i udlandet.
3. Spildvarmen fra danske kraftværker skal i videst muligt omfang udnyttes til fjernvarme, og en massiv indsats med hensyn til energibesparelser, isolering og fyringskontrol skal iværksættes.

Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA) forlanger, at regeringen ændrer sin energipolitiske køreplan. Det vil være forkasteligt og uansvarligt, hvis folketinget gennemfører atomlovgivningen før der, bl.a. med arbejdet i det kommende energiråd, er skabt et rimeligt beslutningsgrundlag for udformningen af en langsigtet energiplanlægning, som sikrer det danske samfund en miljøvenlig og beskæftigelsesfremmende energipolitik med størst mulig selvforsyning fra egne energikilder.

GUNNAR ADLER-KARLSSON, POUL BJERRE, THORKILD BJØRNVIG, JENS BRØNDUM,
 SIEGFRIED CHRISTIANSEN, HANS FRANK, LEIF HAURUM, TARJEI HAALAND,
 MOGENS JACOBSEN, MAGNUS JOHANSSON, OLE KRARUP, MADS LIDEGAARD,
 ANDERS MUNK, JOHN MØLGAARD, VALDEMAR MØLLER, MAJA NAUR,
 JØRGEN STEEN NIELSEN, NINA KAI NIELSEN, EGGERT PETERSEN,
 CARLO PETERSSON, LISBETH RINK, ARNE SCHIØTZ, TORBEN RAHBK SCHOU,
 POUL SVEISTRUP, VILLY SØRENSEN, MOGENS B. VIKSTRØM, LULLA WINTHER,
 LISE ØSTERGAARD, PETER ØSTERGAARD.

ORGANISATIONEN til OPLYSNING om ATOMKRAFT

Landssekretariatet - Worsaaesvej 5 - 1972 København V - (01) 37 71 81 - Giro 15 10

November 1975

AFVIS REGERINGENS ENERGIKØREPLAN!

Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA) har i vedlagte erklæring til regeringen og folketingets rejst krav om, at der ikke i denne folketingssamling presses en atomkraftlovgivning gennem folketinget. Tværtimod er der et stærkt behov for at få belyst mange, såvel samfundsøkonomiske som tekniske og sociale problemer, i forbindelse med både atomkraft og andre energiformer, inden det med rimelighed kan siges, at der er tilvejebragt et forsvarligt beslutningsgrundlag. OOA har samtidig dokumenteret, at den allerede iværksatte kraftværksudbygning er af et sådant omfang, at beslutningen om opførelse af eventuelle atomkraftværker tidligst behøver at blive taget om 3-4 år.

Handelsminister Erling Jensen har svaret, at regeringen er fast besluttet på at opretholde sin energikøreplan, dvs. at folketingets godkendelse eller forkastelse af at opføre atomkraftværker i Danmark skal være en kendsgerning endnu i denne folketingssamling (jvf. omstående leder fra Information, 1.-2. nov.). Antagelig deler et flertal af folketingets medlemmer i dag regeringens opfattelse.

OOA henvender sig derfor nu til en stor personkreds med en indtrængende opfordring om at tilkendegive støtte til og selv argumentere for de krav, der er indeholdt i vedlagte erklæring.

Det er klart, at en så forholdsvis omfattende erklæring, som desuden er formuleret med henblik på en kreds af politikere, der må formodes at have et vist forhåndskendskab til den omhandlede problematik, ikke er umiddelbart velegnet som udgangspunkt for en meget bred folkelig underskriftindsamling. OOAs sigte med denne aktion er derfor også det noget mere begrænsede, at samle støtteunderskrifter fra den del af befolkningen, som enten allerede har formuleret en kritisk holdning mht. regeringens energikøreplan, eller som af faglige og evt. erhvervsmæssige grunde har en interesse i udformningen af landets kommende energipolitik, eller som er aktive indenfor en lang række såvel politiske som på anden måde samfundsorienterede organisationer.

Formålet med denne aktion må selvsagt være, at et flertal i folketinget overbevises om det forkastelige og uansvarlige i på nuværende tidspunkt at ville lægge sig fast på, at også Danmark skal satse på atomkraft til elproduktion. Derfor vil OOA på et i forhold til folketingets forhandlinger passende tidspunkt offentliggøre de indkomne støtteunderskrifter.

Derudover appellerer vi indtrængende til enhver om selv at være aktiv, f.eks. med kommentarer, kronikker, læserindlæg, foredragsmøder, samtaler til mange sider, osv. Ligeledes opfordrer vi enhver til at rekvirere flere erklæringer og følgebrev og til, hvor det måtte være muligt, at få erklæringen cirkuleret til relevante kredse, evt. få den optrykt i forenings- og fagblade.

Endelig, men ikke mindst, vil vi bede om økonomisk støtte til at kunne gennemføre denne kampagne. Støttebeløb til OOA kan indbetales på vedlagte girokort.

Med venlig hilsen

Organisationen til Oplysning om Atomkraft

Lørdag-søndag 1.-2. november 1975

UAFHÆNGIG AF PARTIPOLITIK

31. årgang nr. 255. Pris 2,50 kr. ○○○

Ingen slinger i valsen

HANDELSMINISTER Erling Jensen skal ikke have nogen slinger i valsen, når det drejer sig om regeringens energipolitiske køreplan. Han vil have den folketingsbeslutning om atomkraftværker i Danmark til foråret, som det hele tiden har været hensigten, siden køreplanen faktisk blev lagt af Venstre-regeringen for over et år siden. Så kan Gud og hvermand komme med stribevis af argumenter imod en så hurtig beslutning og imod atomkraftværker på dansk grund i det hele taget. Det anfægter ikke Danmarks store, joviale, principfaste, ja næsten folkekære handels- og energiminister.

»Jeg står fast på min køreplan«, sagde Erling Jensen torsdag til Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA). Og det på trods af, at OOA klart dokumenterede, at der tidligst er behov for en beslutning om atomkraft omkring 1978-79. Det har Erling Jensen også fået at vide af olie-giganten Esso og af dansk potentiel atomindustri talerør, Danatom. Men alligevel står han urokkeligt fast med en stædighed så enorm, at man skulle tro, at alle argumenter og ikke mindst dokumentationer fremskaffet i det sidste år er totalt ligegyldige. Erling Jensen har i hvert fald ikke et standpunkt, til han tager et nyt. Næh, der skal nye mottoer til. Erling Jensen har et standpunkt, til han bliver kvalt i det.

Der er ellers tungtvejende grunde nok til at sadle om, hvorefter følgende kun er nogle af de vigtigste.

FORUDSÆTNINGERNE for den køreplan, Venstre-regeringen afstak, er i det forløbne år mildt sagt radikalt ændret. For det første har elværkernes kapacitet vist sig at være så stor, at der er meget mere pusterum med hensyn til en udbygning af energisektoren, end man dengang drømte om. Konsekvensen af et dansk atomkraftværk tidligere end 1987 er derfor, at kostbare og fuldt driftklare konventionelle kraftværker lægges i mælposen. For det andet har pris- og omkostnings-udviklingen i energisektoren, ikke mindst inden for atomkraft, været så eksplosiv, at den ikke alene placerer atomkraftinvesteringer langt ude på kapitalakkumulationens problemoverdrev, men også for alvor har gjort en række alternative og vedvarende energikilder økonomisk realiserbare. Der er da også opstået en bølge af interesse for disse energikilder over det meste af verden. For det tredje har regeringen selv erkendt, at den hidtidige forsknings- og planlægningsstruktur på energiområdet har fungeret utilfredsstillende. Regeringen hævder at ville have et bredere udredningsarbejde inden for hele energiområdet end den hidtidige ensidige satsning på atomkraft.

Kære Erling Jensen! Er en så total ænring af forudsætningerne fuldstændig ligegyldig? Lad os f.eks. tage pris- og omkostningsekspllosionen. Har det overhovedet ingen indflydelse på den danske energiplanlægning, at et 1000 megawatt atomkraftværk ifølge alle internationale eksperter nu ikke længere kan bygges for to milliarder kroner men snarere vil koste 4,5-5 mia. kr. — altså 1975-kroner? Det er jo ikke ét værk, Danmark eventuelt skal have. Det er fire eller fem i løbet af de næste 25 år. Og hvad med prissekspllosionen for uran? eller den forudsete mangelsituation, som efter flere eksperters opfattelse må føre til lukning af termiske atomkraftværker, længe inden de er udtjent, til fordel for endnu dyrere og risikobetonede formeringsreaktorer eller andre nye energikilder? Var det ikke værd at overveje et par ting, når vi nu dokumenterer her tid nok, inden vi binder os til et økonomisk, valutarisk rentabilitetsmæssigt, beskæftigelsesmæssigt, miljømæssigt, centraliseringsmæssigt, forsyningsmæssigt særde is usikkert projekt?

»Jamen, alle disse forhold er uvirkelige«, kan vi høre handelsministeren svare. »Det eneste afgørende spørgsmål for mig er, at vi får en større forsyningsikkerhed gennem en mindre afhængighed af olie fra Mellemøsten«.

Hvad er det for en forsynings- og afhængigheds-situation, vi står i i dag? og hvad er det for en situation, vi bringes i med Erling Jensens atomkraftværker?

MINISTEREN taler først og fremmest om olie-afhængighed og mindre om afhængighed af energileverandører, der mere og mere synes at blive de samme, som leverer olie — de syv søstre. Hvad angår olie, hvorfor trækker Danmark næsten udelukkende på Mellemøstens olie, mens f.eks. Sverige handler mange forskellige steder? Det er vel også et uafhængighedsspørgsmål? Må vi i øvrigt minde om Jens Kampmanns fremhævelse i Aktuelt — at olieblokade-situationen i 1973-74 var helt speciel og yderst usandsynligt vil genopstå. Olie-landene er også interesseret i uafhængighed af olieselskaberne gennem bilaterale aftaler med aftagerlandene. Men det er måske en utopisk tanke?

Med atomkraftværker bliver Danmark endnu mere afhængig af leverandører, vi ikke har mulighed for at kontrollere i prekære situationer. Det være sig spørgsmålet om teknologi og know-how (Westinghouse forholder f.eks. Sverige vigtige sikkerhedsoplysninger). Det være sig forskellige styringsmuligheder med hensyn til uranleverancer (de grønlandske er endnu usikre) og med hensyn til berigningstjeneste, oparbejdningstjeneste og opbevaring af højradioaktivt affald.

Og hvad med sårbarheden, Erling Jensen? Konventionelle kraftværker kan som ingenting skifte mellem både olie, kul og naturgas, mens atomkraftværker kun kan bruge den sparsomme uran. Mindre fejl og skader kan ofte udbedres på konventionelle værker, mens de er i drift, mens et atomkraftværk eller eventuelt alle af samme type må lukke under reparationen og samtidig er meget dyrere og mere mandskabskrævende at reparere.

Er der overhovedet noget reelt bag de håndører, som nu gives til udvikling af alternative energikilder? Hvis vi får atomkraft, bliver der ikke behov for alternativer i større målestok, som ellers kunne skabe beskæftigelse, gøre os uafhængige og forbedre valutabalancen.

MED ALLE de nævnte forhold og mange flere, som må være en alvorlig overvejelse værd både for liberalister og socialister, grænser Erling Jensens fasthed til uforsvarlig stædighed — for ikke at sige det, der er værre — samfundsøkonomisk galimatias.

Hvor mange socialdemokrater står for resten bag den Erling Jensen'ske politik?